

Обраћање председавајућег ОЕБС-у, првог потпредседника Владе и министра спољних послова Републике Србије Ивице Дачића на Имплементационом састанку људске димензије који се одржава у Варшави:

„Екселенције,
Даме и господо,
Уважени учесници,

Велико ми је задовољство да вам у име председавања Србије ОЕБС-у пожелим добродошлицу на Имплементациони састанак људске димензије.

На самом почетку бих желео да се искрено захвалим пољским властима, као и директору Линку и његовом тиму у ОДИХР-у, на организацији овог најзначајнијег годишњег састанка у оквиру људске димензије.

Такође бих желео да поздравим представнике држава учесница ОЕБС-а, Партнера за сарадњу, међународних организација, цивилног друштва, као и академске заједнице.

Као један од највећих годишњих форума за људска права, Имплементациони састанак људске димензије представља одличну прилику да се изврши преглед реализације преузетих обавеза и размена гледишта о бројним питањима из области људских права. Ово је истовремено значајна прилика за разматрање изазова са којима се данас суочавамо. А изазова има пуно.

Као што нам је свима познато, Србија је преузела председавање ОЕБС-у у изузетно тешком тренутку за целокупан простор ОЕБС-а. Ситуација у и око Украјине и даље представља озбиљну претњу европској безбедности. Током целе године, председавање, као и Организација у целини наставили су да чине све што је у њиховој моћи за подршку спровођењу споразума из Минска како би дошло до прекида непријатељстава и како би се усмерио политички процес. Ови напори обухватали су и ангажовање у циљу истраживања значаја поштовања обавеза ОЕБС-а у области људских права. Такође је отворена дебата о томе како отклонити структурну штету коју је криза у и око Украјине причинила европском безбедносном систему у чију је основу уграђена наша Организација. Надамо се да ћемо до Министарског савета који се у децембру одржава у Београду имати јаснију слику о томе како приступити поновном успостављању поверења у оквиру ОЕБС-а и реafirмисати његове основне принципе. Сматрамо да ће Извештај Панела еминентних

личности који је успоставило председавање Швајцарске прошле године помоћи у том погледу.

Кад је реч о изазовима, у Европи се данас суочавамо са све већом и изузетно озбиљном мигрантском кризом. У време када хиљаде људи ризикују животе напуштајући своје земље погођене конфликтима у суседству простора ОЕБС-а, не смемо да заборавимо на људска права и хуманитарне аспекте мигрантске кризе. Досадашњи одговор у том смислу у најмању руку, није био на задовољавајућем нивоу. Подизање ограда, затварање граница и прекомерна употреба силе према људима који беже од разорних конфликта не представљају одговор у складу са обавезама о поштовању људских права које су преузеле државе учеснице ове организације, нити са другим међународним нормама и стандардима из области људских права. Из тог разлога, треба да се залажемо за поштовање људских права свих, посебно имајући у виду да су у време сукоба и криза највише погођена управо основна људска права.

Република Србија спада у земље које су погођене огромним таласом миграната који долазе из ратом захваћених подручја. Учинили смо све да пружимо адекватан одговор на актуелну кризу.

Даме и господо,

Ове године обележавамо 40. годишњицу Завршног акта из Хелсинкија. Тада је по први пут поштовање људских права и основних слобода обухваћено једним регионалним безбедносним споразумом и то не у виду анекса, већ равноправно са политичко-војним питањима. Завршним актом из Хелсинкија је такође утврђено да грађани имају право да познају своја права и поступају у складу с тим. Овај документ је обезбедио и најзначајнију полазну тачку за развој ангажовања цивилног друштва широм простора ОЕБС-а.

Допринос организација цивилног друштва и даље је веома значајан за јачање заштите људских права. Очекујем да овогодишњи Имплементациони састанак људске димензије обезбеди добру основу за плодну расправу између држава учесница и са представницима цивилног друштва о заједничким изазовима са којима се суочавамо. Као што је констатовано у Декларацији из Астане, организације цивилног друштва су током протекле четири деценије имале непроцењиву и незаменјиву улогу у праћењу поштовања преузетих обавеза од стране влада, у интересу безбедности свих. То се најбоље види управо на примеру Имплементационог састанка људске димензије (HDIM). Улога цивилног друштва заузима високо место на агенди узастопних председавања Швајцарске и Србије. На пример, обе земље су у сарадњи са цивилним друштвом извршиле самоевалуацију испуњавања обавеза према ОЕБС-у. Стога бих желео да искористим ову прилику да се свима присутнима лично захвалим на неуморном ангажовању и доприносу.

Даме и господо,

Током председавања ОЕБС-у, Република Србија је била и наставља да буде посвећена даљем унапређењу и повећању нивоа испуњавања обавеза ОЕБС-а у све три димензије. У области треће димензије посветили смо посебну пажњу владавини права, националним институцијама за људска права, слободи изражавања и слободи медија, укључујући безбедност новинара, слободу вере и убеђења, слободу окупљања и удруживања,

заштиту права припадника националних мањина и јачање толеранције и недискриминације.

Председавање Србије је отпочело, раније него обично, са припремом могућих решења за Министарски савет у Београду како би било довољно времена за инклузивну и конструктивну дебату међу делегацијама. С тим у вези, желео бих да подстакнем делегације да се укључе у ту дискусију на конструктиван начин и да истакнем да наш главни циљ треба да буде усвајање садржајних одлука, а не велики број одлука којима се поново потврђују постојеће обавезе. Ваш допринос и конкретне препоруке користиле би у даљим корацима ка Министарском савету који се одржава од 3-4. децембра у Београду.

Пре него што закључим, желео бих да истакнем значај улоге институција ОЕБС-а, посебно имајући у виду да само јаке и професионалне институције са адекватним финансијским и људским ресурсима могу да помогну државама учесницама у испуњавању обавеза ОЕБС-а. Из тог разлога, треба да створимо неопходне услове за реализацију њихових мандата.

На крају, желим још једном да се захвалим уваженим представницима институција и извршних структура ОЕБС-а на подршци и плодној сарадњи.

Хвала."